

ประวัติและความเป็นมาของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้เริ่มจัดตั้งเป็นศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์ผึ้งที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลก สังกัดกองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดพิษณุโลก (ผึ้ง) มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงผึ้งและแมลงเศรษฐกิจรับผิดชอบ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ใหม่ให้ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรสหวิชา ใช้ชื่อว่าศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี โดยย้ายมาตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๒ หมู่ ๓ ตำบลป่าเช่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๕๓๐๐๐ มีเนื้อที่ ๒๐ ไร่ พื้นที่รับผิดชอบ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี , จังหวัดสุโขทัย , จังหวัดพิษณุโลก , จังหวัดเพชรบูรณ์ , จังหวัดพิจิตร

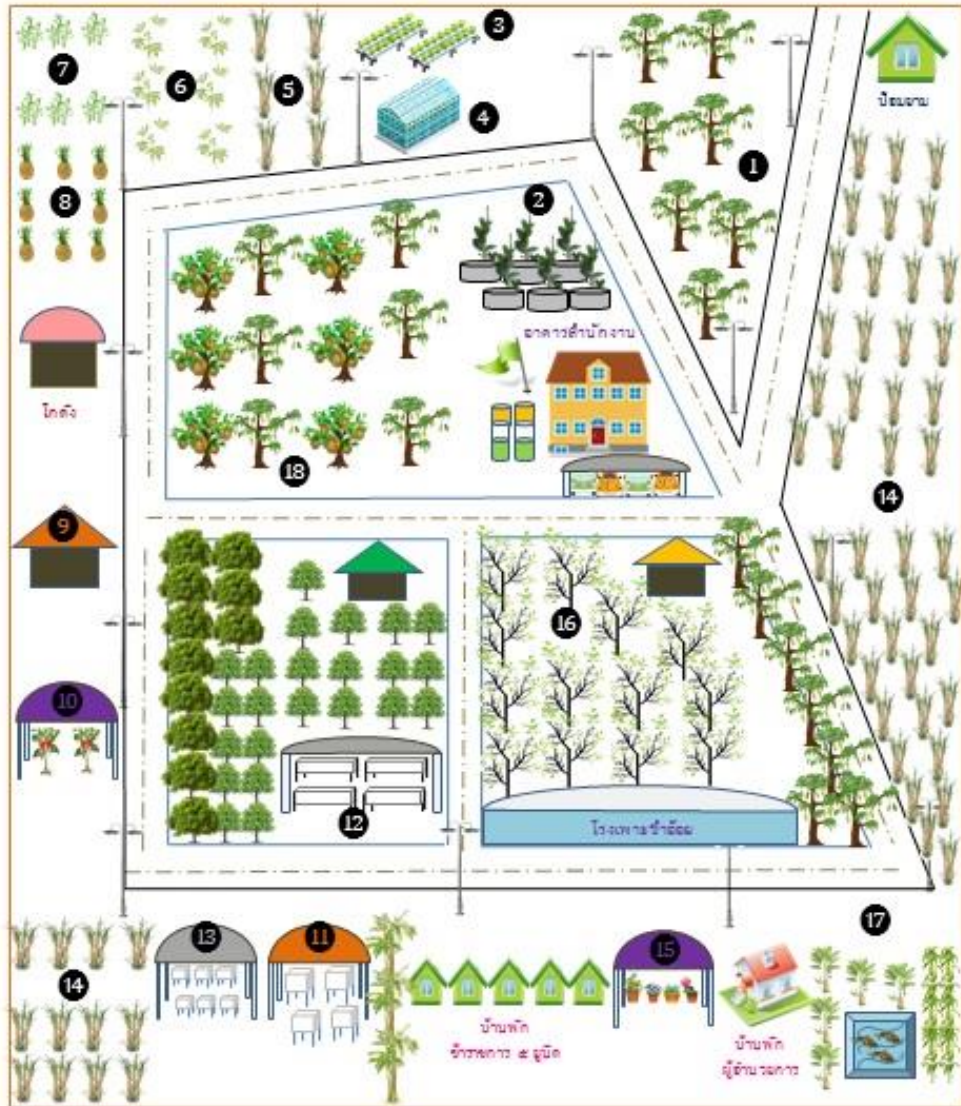
สถานที่ตั้ง

สถานที่ตั้ง	:: ๑๓๒ หมู่ ๓ ตำบลป่าเช่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๕๓๐๐๐
โทรศัพท์	:: ๐๕๕-๘๑๗-๗๑๔
โทรสาร	:: ๐๕๕-๘๑๗-๙๑๐
เนื้อที่	:: ๒๐ ไร่
ทิศเหนือ	:: ติดสนามกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
ทิศใต้	:: ติดที่ดินราษฎร
ทิศตะวันออก	:: ติดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ทิศตะวันตก	:: ติดสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรธานี คลื่น FM.๙๖.๗

แผนที่โดยสังเขป

แผนผังภายในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์

๑. จุดเรียนรู้แปลงอนุรักษ์กับอุทยานแมลง ๓. จุดเรียนรู้วิถีไฮโดรโปนิกส์ ๕. จุดเรียนรู้ถัวยักษ์น้ำ ๗. จุดเรียนรู้ไม้่างหมื่น ๙. จุดเรียนรู้ชีวภัณฑ์ ๑๑. จุดเรียนรู้การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน ๑๓. จุดเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง ๑๕. จุดเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ ๑๗. จุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๒. จุดเรียนรู้ธนาคารพอเพียง ๔. จุดเรียนรู้เมล็ดพันธุ์พื้นบ้าน ๖. จุดเรียนรู้ไม้ป่าประดู่ ๘. จุดเรียนรู้สืบประเพณีวัฒนธรรม ๑๐. จุดเรียนรู้การขยายพันธุ์พืช ๑๒. จุดเรียนรู้การเลี้ยงจิ้งหรีด ๑๔. จุดเรียนรู้การปลูกถัวยักษ์ ๑๖. จุดเรียนรู้ฟาร์ม ๑๘. จุดเรียนรู้เห็ด

พื้นที่ความรับผิดชอบ

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบ ๕ จังหวัด ได้แก่

๑. จังหวัดอุดรดิตถ์
๒. จังหวัดสุโขทัย
๓. จังหวัดพิษณุโลก
๔. จังหวัดเพชรบูรณ์
๕. จังหวัดพิจิตร

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางในการศึกษาทดสอบ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ฝึกอบรม การเกษตรให้บริการข้อมูลทางการเกษตร
แก่เกษตรกร เป็นแหล่งรวมกระจายพันธุ์พืชและแมลงเศรษฐกิจ

ภารกิจหลัก

๑. ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบ ประยุกต์ พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่พัฒนาแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการผลผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
๓. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมการผลิต การขยายกระจายพันธุ์พืช และแมลงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
๔. ฝึกอบรมอาชีพการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป
๕. ให้บริการข้อมูลข่าวสารวิชาการด้านเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น รวมทั้งให้บริการทางการเกษตรอื่น ๆ ตามศักยภาพของศูนย์ฯ

โครงสร้างและอัตราค่าจ้าง

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการพิเศษ
(ผู้อำนวยการ)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ	=	๒	อัตรา
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ	=	๓	อัตรา
พนักงานราชการ			
- นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	=	๑	อัตรา
- เจ้าพนักงานการเกษตร	=	๑	อัตรา
- เจ้าพนักงานธุรการ	=	๑	อัตรา
ลูกจ้างประจำ			
- พนักงานขับรถยนต์	=	๑	อัตรา
- ช่างเครื่องยนต์	=	๒	อัตรา
- พนักงานรักษาความปลอดภัย	=	๑	อัตรา
ลูกจ้างเหมาจ่ายรายเดือน			
- พนักงานขับรถยนต์	=	๑	อัตรา
- พนักงานบริการทั่วไป	=	๑	อัตรา
- คนงานเกษตร	=	๑๑	อัตรา
รวม	=	๒๖	อัตรา

โครงสร้างบริหาร

นายมนัส เสียงก้อง

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มบริหารและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

นายบรรจง ปัญญาดี

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ
หัวหน้ากลุ่มบริหารและสนับสนุนปัจจัยการผลิต

นายอดิพันธ์ นุชโพธิ์
ช่างเครื่องยนต์ ซ๔

นางอำไพ พึ่งเพ็ง
เจ้าพนักงานธุรการ

นายคะเน นวลคำ
พนักงานขับรถยนต์

นายอารม ทองเนิงกุ่ม
พนักงานรักษาความปลอดภัย

กลุ่มวิชาการส่งเสริมการเกษตรและฝึกอบรม

นายจักรวาล ศุขวัฒน์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มวิชาการส่งเสริมการเกษตรและฝึกอบรม

นางสาวฉนวนพร แสนคำ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ

นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ

นายวิมล รัตนบุรี
ช่างเครื่องยนต์ ช๔

นายเฉลียว จันทรรักษ์
เจ้าพนักงานการเกษตร

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

นางสาวณัฐธยาน์ เตชะวระเกียรติ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

โครงสร้างภายในศูนย์ฯ

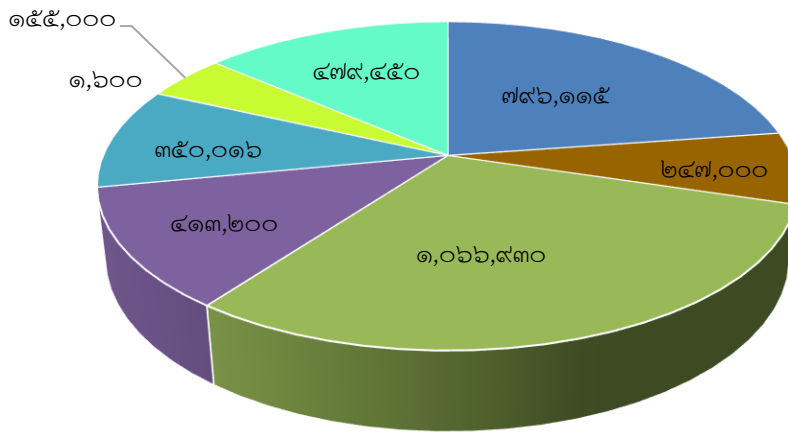

สรุปงบประมาณประจำปี ๒๕๖๓

รายได้จากกรมส่งเสริมการเกษตร

รายได้ ๓,๕๐๙,๓๑๑ บาท

สรุปงบประมาณประจำปี ๒๕๖๓

- กิจกรรม ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ
- กิจกรรม พัฒนาเกษตรกร
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการการผลิตสินค้าเกษตร
- กิจกรรม ระบบส่งเสริมแปลงใหญ่
- กิจกรรม ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร
- กิจกรรม สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการส่งเสริมและพัฒนา อาชีพทางการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

กิจกรรมพัฒนาแปลงเรียนรู้ จุดเรียนรู้

จุดเรียนรู้ : การปลูกผักปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบเศรษฐกิจไทยบนพื้นฐานนวัตกรรม ซึ่งจะต้องมุ่งเป้าไปที่การเพิ่มผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจหลักรายสาขา ทั้งด้านเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคมีความต้องการพืชผักและสมุนไพรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อป้องกันคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยเฉพาะกระแสในเรื่องรักสุขภาพและใส่ใจสิ่งแวดล้อม เกษตรกรจึงจำเป็นต้องผลิตพืชผักและสมุนไพรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค การผลิตผักปลอดภัยจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร เชื่อมโยงได้ว่าผลผลิตมีสารเคมีรับประทานผลผลิตที่ปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น และยังสร้างโอกาสเพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออกผลผลิตพืชผัก ผู้บริโภคมีความต้องการผลิตภัณฑ์พืชผักที่มีความปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง เช่น เชื้อรา จุลินทรีย์ หรือมีการปนเปื้อนจากสิ่งต่างๆ เกษตรกรบางส่วนมีความต้องการที่จะผลิตพืชผักปลอดภัยแต่ยังขาดความรู้และทักษะในการผลิต จึงจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรและบุคคลที่สนใจในการผลิตผักปลอดภัยเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีบทบาทภารกิจที่มุ่งเน้นการทำงานในเชิงวิชาการ ศึกษา ทดสอบ ขยายผลโดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ความสำคัญกับการทำงานเชิงพื้นที่ (Area Approach) โดยยึดพื้นที่เป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ใช้กลไกการทำงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จึงกำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการ ปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ให้พร้อมสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการศึกษาทดสอบ ประยุกต์พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การพัฒนาแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ให้เป็นแปลงต้นแบบ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตอ ท่างการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิต และการจัดการผลผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมการผลิต การขยาย การกระจายพันธุ์พืช และแมลงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ด้านการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และด้านการบริการข้อมูล ข่าวสารวิชาการด้านการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น รวมทั้งให้บริการทางการเกษตรอื่นๆ ตามศักยภาพของศูนย์

ในการนี้ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ตระหนักถึงบทบาทภารกิจและนโยบายที่ได้รับ จึงได้จัดทำกิจกรรมพัฒนาจุดเรียนรู้ขึ้น ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อตอบสนองนโยบายและสนับสนุนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาในพื้นที่ ศูนย์ฯ จึงได้ทำ

โครงการปรับปรุงและพัฒนาจุดเรียนรู้และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เข้ามาศึกษา เยี่ยมชม และนำความรู้กลับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัย ให้มีความพร้อมที่บริการแก่ผู้สนใจ

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

จุดเรียนรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัย ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรได้ปรับปรุงและพัฒนาให้จุดเรียนรู้ผักปลอดภัย เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ด้านพืช ที่มีศักยภาพสามารถให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป สามารถนำความรู้ที่ได้ไปลงมือปฏิบัติ และประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพกิจกรรม

จุดเรียนรู้ : โรงเรือนเพาะชำ

หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการ สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน ๕๐ ศูนย์ ประกอบด้วย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร (ศูนย์เฉพาะด้าน) จำนวน ๑๔ ศูนย์ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (ศูนย์สหวิชา) จำนวน ๓๖ ศูนย์ ซึ่งเป็นศูนย์ปฏิบัติการที่รับผิดชอบพื้นที่ทั่วประเทศ ปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ให้พร้อมสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการศึกษาทดสอบประยุกต์พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การพัฒนาแปลงสาธิตและแปลงเรียนรู้ให้เป็นแปลงต้นแบบ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการผลผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมการผลิต การขยาย การกระจายพันธุ์พืช และแมลงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ด้านการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และด้านการบริการข้อมูล ข่าวสารวิชาการด้านการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น รวมทั้งให้บริการทางการเกษตรอื่นๆ ตามศักยภาพของศูนย์

การขยายพันธุ์พืช เกิดจากการคัดเลือกพันธุ์ และพัฒนาพืชพันธุ์ดีให้มีลักษณะตามต้องการ เพื่อให้มีการดำรงพันธุ์ที่ดีไว้ จึงต้องทำการขยายพันธุ์ เพื่อเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีปริมาณมากเพียงพอกับความต้องการ การขยายพันธุ์พืชจึงเป็นหัวใจสำคัญทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องในวงการเกษตรต้องทราบ และเรียนรู้วิธีการขยายพันธุ์พืชจนเกิดความชำนาญซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์จึงสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเกษตรในด้านต่างๆ เพื่อให้พืชดำรงสายพันธุ์นั้นไว้เก็บรักษาพันธุ์พืชไม่ให้อ่อนแอและรักษาสายพันธุ์ดีเพื่อใช้ในการเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี มีแปลงแม่พันธุ์พืชต่างๆ และโรงเรือนสำหรับเพาะขยายพันธุ์พืช เพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของศูนย์ฯ ตลอดจนงานภารกิจของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ของเกษตรกรและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมั่นคง จึงได้จัดทำกิจกรรมการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรือนเพาะชำ ภายใต้งบประมาณโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อพัฒนาแปลงแม่พันธุ์พืช และโรงเรือนเพาะชำ ให้มีประสิทธิภาพด้านการผลิตพันธุ์พืชคุณภาพ สามารถรองรับงานส่งเสริมการเกษตร และความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแปลงแม่พันธุ์พืช และโรงเรือนเพาะชำของศูนย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพในการเป็นจุดเรียนรู้ และสาธิตทางวิชาการ
- ๒ เพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืชคุณภาพสนับสนุนความต้องการของเกษตรกร และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีศักยภาพ

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

แปลงแม่พันธุ์พืช และโรงเรือนเพาะชำ ภายในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี

ผลการปฏิบัติงาน

แปลงแม่พันธุ์พืชและโรงเรือนเพาะชำภายในศูนย์ฯ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา รวมถึงโรงเรือนเพาะชำสามารถผลิตพันธุ์พืชเพื่อสนับสนุนเกษตรกรและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้ ศูนย์ฯ มีแปลงแม่พันธุ์พืชคุณภาพดี เป็นแหล่งผลิตขยายพันธุ์เพื่อกระจายสู่เกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพโรงเรือนเพาะชำของศูนย์ฯ มีศักยภาพในการผลิตพันธุ์พืช และเป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ โดยได้ให้บริการแจกจ่ายกล้าพันธุ์พืชไปแล้วดังนี้

สรุปยอดต้นกล้าที่แจกจ่ายในเดือนมกราคม - เดือนกันยายน ๒๕๖๓

มกราคม	๑,๖๐๐	ต้น
กุมภาพันธ์	๒,๑๐๐	ต้น
มีนาคม	๘๐๐	ต้น
เมษายน	๘๐๐	ต้น
พฤษภาคม	๒,๔๐๐	ต้น
มิถุนายน	๑,๐๐๐	ต้น
กรกฎาคม	๖๓๐	ต้น
สิงหาคม	๘๐๐	ต้น
กันยายน	๑,๑๐๐	ต้น
รวม	๑๑,๒๓๐	ต้น

ผู้รับผิดชอบ

นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ภาพกิจกรรม

จุดเรียนรู้ : การเลี้ยงจิ้งหรีด

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นทำให้แมลงสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย แมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ผีเสื้อไหม ด้งโพรง ชันโรง และจิ้งหรีด การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ปัจจุบันเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง และจิ้งหรีด ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ ผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจนับเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ ที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคสูง

จิ้งหรีด เป็นแมลงเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่นิยมเลี้ยงและนำมาบริโภคทั่วทุกภาคของประเทศเนื่องจากมีรสชาติดี มีคุณค่าทางอาหารสูง จิ้งหรีดถือเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศ เพราะจิ้งหรีดถือเป็นแมลงเศรษฐกิจที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) แนะนำให้ผู้บริโภคทั่วโลก เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนชั้นดี จิ้งหรีด ๓๐๐ กรัม มีปริมาณโปรตีนเท่ากับเนื้อสัตว์ ๑ กิโลกรัม ที่สำคัญยังมีกรด อะมิโน โอมิก้า ไคตินซึ่งเป็นสารที่มีคุณค่าทางอาหารและเพื่อความงามอีกด้วย พันธุ์จิ้งหรีดที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ได้แก่ ทองดำ ทองลายหรือสะตัง และทองแดง ซึ่งแต่ละพันธุ์จะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสายพันธุ์ ในส่วนของพื้นที่ที่มีเกษตรกรเลี้ยงจิ้งหรีดกลุ่มใหญ่ๆ ในภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ พิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร เพชรบูรณ์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ รับผิดชอบพื้นที่ ๕ จังหวัดได้แก่ อุดรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร เพชรบูรณ์ ทางศูนย์จึงได้จัดทำจุดเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรเกี่ยวกับการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจผึ้ง จิ้งหรีด ชันโรง ในส่วนของจิ้งหรีดนั้นได้มีทำโรงเรียนที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมปศุสัตว์ สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรที่สนใจที่จะเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรโดยนำนวัตกรรมและยึดโยงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเลี้ยง เป็นจุดสาธิตทางการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นจุดเรียนรู้และวิธีการผลิตแมลงเศรษฐกิจเพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาการปฏิบัติและเพาะขยาย
๒. เพื่อถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและให้บริการด้านแมลงเศรษฐกิจ แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป
๓. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเลี้ยงและการขยายพันธุ์จิ้งหรีดให้แก่บุคลากรของศูนย์ฯ

เป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดพิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

เป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดพิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ๑๓๒ ม.๓ ต.ป่าเป้า อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์มีจุดถ่ายทอดความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีทางการเกษตรรวมถึงเป็นแหล่งศึกษาการปฏิบัติและเพาะขยายสามารถเข้าศึกษาดูงาน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานด้านการส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้รับการพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ เป็นจุดเรียนรู้ที่สามารถเข้ามาศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาเป็นอาชีพเสริมหรือรายได้หลักของเกษตรกรได้

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้ามาขอคำปรึกษาและแนวทางในการเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อเป็นอาชีพเสริมเป็นระยะ และทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ได้มีการสนับสนุนไข่จิ้งหรีดให้แก่เกษตรกรไปแล้ว ๑๐ ชั้น

เกษตรกรอำเภอปากทำ	๒	ชั้น
เกษตรกรอำเภอทองแสนขัน	๕	ชั้น
เกษตรกรอำเภอเมืองอุดรดิตถ์	๒	ชั้น

เพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนจึงมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรองไข่จิ้งหรีดไว้เลี้ยงเองเพื่อลดต้นทุน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ภาพกิจกรรม

จุดเรียนรู้ : ด้านอารักขาพืช

หลักการและเหตุผล

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ กำหนดให้ปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ให้พร้อมสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการศึกษาทดสอบประยุกต์พัฒนา เทคโนโลยี และองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การพัฒนาแปลงสาธิตและ แปลงเรียนรู้ให้เป็นแปลงต้นแบบ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการผลผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมการผลิต การขยาย การกระจายพันธุ์พืช และแมลงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ด้านการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และด้านการบริการข้อมูลข่าวสารวิชาการด้านการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น รวมทั้งให้บริการทางการเกษตรอื่นๆ ตามศักยภาพของศูนย์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์จึงปรับปรุงรายละเอียดการพัฒนาแปลงเรียนรู้ จุดเรียนรู้ แปลงแม่พันธุ์ โรงเรือนเพาะชำ แปลงทดสอบ และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์

- ๒.๑ จุดเรียนรู้ด้านการอารักขาพืชในศูนย์ปฏิบัติการได้รับการปรับปรุงพัฒนาและศึกษาดูงานได้
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกร เกษตรกรเครือข่าย และประชาชนทั่วไป
- ๒.๓ สนับสนุนสารชีวภัณฑ์และน้ำหมักชีวภาพให้แก่เกษตรกร เกษตรกรเครือข่าย และประชาชนทั่วไป

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

จุดเรียนรู้ด้านการอารักขาพืช และแปลงฝรั่ง ในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินงาน

ปรับปรุงพัฒนาและพัฒนาจุดเรียนรู้ด้านการอารักขาพืช โดยมีเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา เข้ามาศึกษาดูงานและฝึกผลิตสารชีวภัณฑ์ และขอรับบริการสารชีวภัณฑ์ น้ำหมักชีวภาพ และต้นกล้าพืชสมุนไพรไล่แมลง พร้อมทั้งให้ความรู้และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร ซึ่งเกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้ก็สามารถนำไปปฏิบัติและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกร เกษตรกรเครือข่าย และประชาชนทั่วไป

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมการพัฒนาเกษตรกร (เกษตรกรและประชาชนทั่วไป)

หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย (หลักสูตร ๑ วัน)

หลักการและเหตุผล

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยที่ประเทศไทยมีการส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับสองของโลกรองจากประเทศบราซิลในปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ มีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศรวม ๑๐.๙๔ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวม ๙๔.๐๕ ล้านตัน (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย) แต่เนื่องจากยังมีความต้องการผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมน้ำตาลซึ่งปริมาณความต้องการอ้อยโรงงานอยู่ที่ ๑๕๐ ล้านตัน (ที่มา : สมาคมโรงงานน้ำตาลไทย) แสดงให้เห็นว่าปริมาณผลผลิตอ้อยยังขาดอีก ๕๕.๙๕ ล้านตัน จากความต้องการผลผลิตอ้อยเพื่อรองรับอุตสาหกรรมน้ำตาล จึงมีการขยายฐานกำลังการผลิตโดยการเพิ่มพื้นที่ปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตที่ได้ต่อหน่วยพื้นที่กลับมีแนวโน้มลดลง เกิดจากสาเหตุต่างๆ ได้แก่ การขาดแคลนพันธุ์ดีและสะอาด จึงมีการขนย้ายท่อนพันธุ์อ้อยซึ่งส่วนใหญ่เป็นท่อนพันธุ์ที่มีเชื้อสาเหตุโรคใบขาวแฝงอยู่เข้ามาในพื้นที่ ทำให้โรคแพร่กระจายไปยังแหล่งต่างๆที่มีการปลูกอ้อย ส่งผลให้ผลผลิตอ้อยลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ถึงไม่สามารถเก็บผลผลิตได้ เกษตรกรมีโอกาเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตอ้อยที่สำคัญ ให้มีความรู้ความสามารถ พร้อมเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพอ้อยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีผลผลิตเพียงพอรองรับความต้องการในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตขยายและกระจายอ้อยพันธุ์ดี และสะอาดหมุนเวียนใช้ในชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ (ศสพ.อุดรดิตถ์) จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรฝึกอบรมเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีการผลิตพืชเพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการพัฒนาด้านอาชีพการเกษตรตามความต้องการของจังหวัดในเขตรับผิดชอบตลอดจนเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดด้วยจึงได้กำหนด หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย และพัฒนาให้ศูนย์ปฏิบัติการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. ให้มีความรู้เรื่องการเตรียมดิน การใช้ปริมาณท่อนพันธุ์ที่เหมาะสม
๒. การปลูกอ้อยจากการชำข้อตา และการดูแลอ้อยต่อ

เป้าหมาย

จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย กลุ่มเกษตรกรสมาคมชาวไร่อ้อยสุโขทัย และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยแปลงใหญ่ดงคู จำนวน ๒ กลุ่ม เป้าหมาย ๑๕๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรสมาคมชาวไร่อ้อยสุโขทัย อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยแปลงใหญ่ต่งคู่ อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย (หลักสูตร ๑ วัน) ได้ผลดังนี้ การส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย โดยการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกอ้อยแบบวงลำมาเป็นการปลูกอ้อยโดยวิธีเพาะชำข้อตา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานนั้น จำเป็นจะต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรให้เกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้การปลูกอ้อยโดยวิธีเพาะชำข้อตา เกิดประสบผลสำเร็จและวิธีการให้น้ำอ้อยที่สามารถให้น้ำอ้อยได้เพียงพอต่อการเพาะปลูก การกระจายแปลงเรียนรู้ต้นแบบการเพาะปลูกอ้อยโดยวิธีเพาะชำข้อตาไปยังพื้นที่ ที่มีการเพาะปลูกอ้อย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปลูกอ้อยโรงงาน พร้อมกับการส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำแม่พันธุ์ดี ในชุมชน เพื่อเป็นการกระจายแม่พันธุ์ดี และง่ายต่อการเข้าถึงของแม่พันธุ์ดีของเกษตรกร พร้อมก็นำความรู้ที่ได้รับมาทำการเพาะชำข้อตาอ้อยเพื่อนำไปปลูกเป็นแปลง เพื่อช่วยในการลดจำนวนท่อนพันธุ์ที่จะใช้ในการเพาะปลูกลง หรือนำมาปลูกซ่อมอ้อยต่อหลังการเก็บเกี่ยวอ้อย เพื่อเพิ่มจำนวนต่ออ้อยในแปลงปลูก และทดแทนกออ้อยที่ตาย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายจักราวุธ ศุขวัฒน์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ

กิจกรรมการฝึกอบรม

รูปการณ์ติดตามหลังการฝึกอบรม

หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดคุณภาพ (หลักสูตร ๑ วัน)

หลักการและเหตุผล

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบนโยบายให้กับกรมส่งเสริมการเกษตรในโอกาสวันระลึกคล้ายวันสถาปนากกรมส่งเสริมการเกษตร ณ กรมส่งเสริมการเกษตร ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาล ในการช่วยเหลือดูแลและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหนึ่งในหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ นี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะมุ่งเน้นนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” ซึ่งจะมีการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรในระดับฐานราก ด้วยการส่งเสริมการผลิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีนโยบายเพื่อให้การสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิต จำหน่ายและบริหารจัดการร่วมกัน ทั้งในรูปของกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การเชื่อมโยงตลาด และบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของสินค้าเกษตร เพื่อปรับเปลี่ยนห่วงโซ่การผลิตพืชแบบเดิม โดยผสมผสานเชื่อมโยงกันตั้งแต่การเพาะปลูกพืชไปจนถึงการตลาด รวมทั้งการผลิตพืชที่ได้มาตรฐาน อาทิ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ (ศสพ.อุดรดิตถ์) จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรฝึกอบรมเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีการผลิตพืชเพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการพัฒนาด้านอาชีพการเกษตรตามความต้องการของจังหวัดในเขตรับผิดชอบตลอดจนเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดด้วยจึงได้กำหนดหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการผลิตสับปะรดคุณภาพและสามารถพัฒนาเป็นสับปะรดอินทรีย์ต่อไป
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสับปะรดตามหลักคุณภาพ GAP สับปะรด ได้อย่างถูกต้อง

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรแปลงใหญ่สับปะรดตำบลห้วยมุ่น อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน ๖๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

- ที่ทำการกลุ่มแปลงใหญ่สับปะรดห้วยมุ่น หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยมุ่น อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรดิตถ์
จำนวน ๑ กลุ่ม ๖๐ ราย

ผลการดำเนินการ

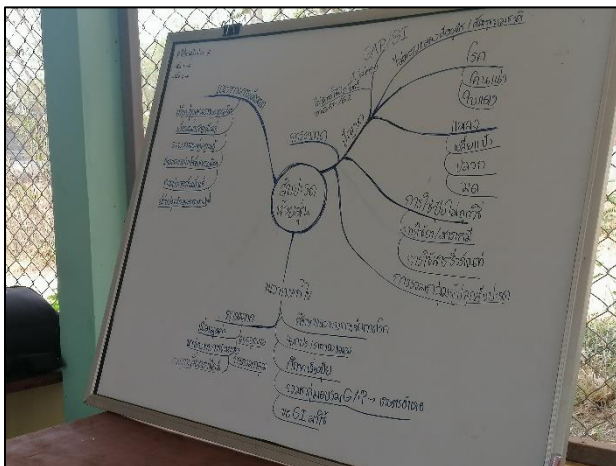
ทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานีได้มีการเข้าไปให้องค์ความรู้เรื่องการผลิตสับปะรดตามระบบมาตรฐานการผลิตสับปะรด GAP การให้ความรู้เรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) รวมไปถึงการจัดกระบวนการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และยังมีการให้ความรู้เรื่องการค้าขายแบบออนไลน์ และระบบสืบค้นย้อนกลับ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้

ผลการดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดคุณภาพ (หลักสูตร ๑ วัน) ได้ผลคือสมาชิกมีความสนใจเข้าร่วมกลุ่มเพื่อขอใบรับรอง GAP ให้แก่สมาชิกและบางส่วนยังต้องกลับไปพิจารณาและคาดว่าจะเข้าร่วมเช่นกัน สมาชิกทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ GI ในการจำหน่ายสับปะรดเพื่อชูจุดเด่นของสับปะรดห้วยมุ่นซึ่งเป็นเอกลักษณ์เพียงหนึ่งเดียวของประเทศไทย และสมาชิกมีความรู้ในการขายสินค้าผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์และรู้จักการจำหน่ายสับปะรดผ่านทางช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

กิจกรรมการฝึกอบรม

หลักสูตร การเลี้ยงจิ้งหรีด (หลักสูตร ๑ วัน)

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นทำให้แมลงสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย แมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ผีเสื้อไหม ด้วง ด้วงโพรง ชันโรง และจิ้งหรีด การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ปัจจุบันเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง และจิ้งหรีด ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ ผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจนับเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ มีองค์ความรู้ในเรื่องของแมลงเศรษฐกิจโดยเฉพาะจิ้งหรีด ซึ่งเป็นแมลงเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่นิยมเลี้ยงและนำมาบริโภคทั่วทุกภาคของประเทศเนื่องจากมีรสชาติอร่อย มีคุณค่าทางอาหารสูง จิ้งหรีดถือเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศ เพราะจิ้งหรีดถือเป็นแมลงเศรษฐกิจ ที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) แนะนำให้ผู้บริโภคทั่วโลก เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนชั้นดี ซึ่งจิ้งหรีด ๓๐๐ กรัม มีปริมาณโปรตีนเท่ากับเนื้อสัตว์ ๑ กิโลกรัม ที่สำคัญ ยังมีกรดอะมิโนโอเมก้า ไคตินซึ่งเป็นสารเพื่อความงามอีกด้วย พันธุ์ที่นิยมเลี้ยงได้แก่ ทองดำ ทองลายหรือสะดั่ง และทองแดง พื้นที่ที่มีเกษตรกรเลี้ยงจิ้งหรีดกลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ พิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร เพชรบูรณ์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรฝึกอบรมเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยี การเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการพัฒนาด้านอาชีพการเกษตรตามความต้องการของจังหวัดในเขตรับผิดชอบตลอดจนเป็นแมลงเศรษฐกิจที่กำลังเป็นที่นิยมด้วย จึงได้กำหนดหลักสูตรการเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกรต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องด้านแมลงเศรษฐกิจจิ้งหรีดซึ่งเป็นโปรตีนทางเลือกใหม่
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงจิ้งหรีดได้และสามารถทำเป็นอาชีพเสริม

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ตำบลปากท่า อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน ๓๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

อาคารเอนกประสงค์ วัดนาหน้า ต.ปากท่า อ.ปากท่า จ.อุดรดิตถ์

ผลการดำเนินการ

ทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานีได้มีการเข้าไปให้องค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจซึ่งได้แก่ จิ้งหรีด ให้กับเกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ผลการดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงจิ้งหรีด (หลักสูตร ๑ วัน) คือผู้เข้าร่วมฟังการอบรมมีความสนใจในการเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเห็นว่าจิ้งหรีดนั้นเป็นแมลงที่เลี้ยงง่าย ลงทุนน้อย และอัตราการแลกเนื้อสูง โดยมีเกษตรกรที่สนใจเลี้ยงเพื่อเป็นอาหารภายในครัวเรือน จำนวน ๔ ราย และคาดว่าจะมีการขยายจำนวนผู้เลี้ยงในอำเภอฟากท่าเพิ่มขึ้น และต่อจากนี้จะมีการต่อยอดโดยส่งเสริมให้เกษตรกรรายที่สามารถเลี้ยงจิ้งหรีดให้เป็นเชิงพาณิชย์เข้าร่วมการผลิตจิ้งหรีด GAP เพื่อยกระดับคุณภาพของการผลิตและเพื่อเป็นการเปิดตลาดจิ้งหรีด GAP แห่งใหม่ของจังหวัดอุดรธานี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

กิจกรรมการฝึกอบรม

หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (หลักสูตร ๑ วัน)

หลักการและเหตุผล

หน่อไม้ฝรั่งจัดเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีภูมิอากาศเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของหน่อไม้ฝรั่ง มีผลผลิตตลอดทั้งปี ช่วงที่ประเทศไทยผลิตหน่อไม้ฝรั่งได้ยากคือ ช่วงที่มีฝนตกชุก และตกติดต่อกันนานหลายวัน ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีผลผลิตออกมา และมีคุณภาพสูงกว่าช่วงอื่น ๆ เนื่องจากหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชค่อนข้างใหม่ เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยอยู่ในขั้นกำลังพัฒนา แม้ว่าจะมีการปลูกหน่อไม้ฝรั่งในประเทศไทยมานานแล้วก็ตาม แต่วิธีการปลูก พันธุ์ที่ใช้ปลูก การปฏิบัติดูแลรักษา ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ในการผลิต และวิธีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งที่มีคุณภาพดีที่สุดเป็นที่ต้องการของตลาดยังไม่เป็นที่เปิดเผยมากนัก ในปี ๒๕๖๑ อำเภอปากท่อ จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่เพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ๑๑ ไร่ เกษตรกร ๓ ราย และมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกในปี ๒๕๖๒ เป็น ๓๗๕ ไร่ เกษตรกร ๑๗๒ ราย โดยเกษตรกรทั้งหมดใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมากและอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงในแปลงหน่อไม้ฝรั่ง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค และจากผลการตรวจหาค่าสารเคมีตกค้างในเลือดของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งพบว่า อยู่ในเกณฑ์เสี่ยงและไม่ปลอดภัย

จากการวิเคราะห์จึงมีแนวความคิดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง โดยใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM) เพื่อให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต เกิดความเข้มแข็งในอาชีพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการลดการใช้สารเคมี การผลิตอาหารปลอดภัย และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่ และขยายผลได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

๒.๑ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและให้ความสำคัญกับการลดการใช้สารเคมี ผสมผสานกับการกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี และมีทักษะในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เกษตรกรนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สามารถเลือกใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ ส่งผลให้การระบาดของศัตรูพืชลดลง และต้นทุนการผลิตลดลง

๒.๓ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการแปลง การจัดการศัตรูพืช การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง และเจ้าหน้าที่

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำนวน ๖๔ ราย

สถานที่ดำเนินการ

ณ ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปากท่อ จังหวัดอุดรธานี

ผลการดำเนินการ

เกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๖๔ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหน่อไม้ฝรั่ง ได้แก่ การเลือกใช้พันธุ์ การเพาะกล้า การปลูก การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การพักต้น การทำค้าง การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการลดการใช้สารเคมี ผสมผสานกับการกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ และมีเกษตรกรผู้สนใจสมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย โดยมีเงื่อนไขคือ เกษตรกรจะต้องเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเพาะปลูกตามหลักสูตรที่กำหนด โดยการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเรียนรู้ได้จริง จะต้องเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและอย่างต่อเนื่อง มีการพบปะเรียนรู้ร่วมกันสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง จำนวน ๘ สัปดาห์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญ

กิจกรรมการฝึกอบรม

หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียง (หลักสูตร ๑ วัน)

หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ปวงชนชาวไทยมาเป็นระยะเวลานาน ในช่วงตั้งแต่ก่อนการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งให้พสกนิกรได้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน มั่นคง และปลอดภัย ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ได้จัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากการอบรมนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาชีพ สามารถเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความสามัคคี

วัตถุประสงค์

๒.๑ เกษตรกรทราบถึงประวัติความเป็นมา และแนวคิดหลักของเศรษฐกิจพอเพียงได้

๒.๒ เกษตรกรรู้และเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๒.๓ เกิดการนำแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของครอบครัวและชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกรและประชาชนทั่วไป จำนวน ๖๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

ณ ศูนย์ข่าวชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผลการดำเนินการ

เกษตรกรและประชาชนทั่วไปจำนวน ๖๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ทราบถึงประวัติความเป็นมา ความหมาย หลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของครอบครัวและชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ บนพื้นฐานของหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมการพัฒนาเกษตรกร (เกษตรกรเครือข่าย)

หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (หลักสูตร ๒ วัน)

หลักการและเหตุผล

หน่อไม้ฝรั่งจัดเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีภูมิอากาศเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของหน่อไม้ฝรั่ง มีผลผลิตตลอดทั้งปี ช่วงที่ประเทศไทยผลิตหน่อไม้ฝรั่งได้ยากคือ ช่วงที่มีฝนตกชุกและตกติดต่อกันนานหลายวัน ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีผลผลิตออกมาก และมีคุณภาพสูงกว่าช่วงอื่น ๆ เนื่องจากหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชค่อนข้างใหม่ เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยอยู่ในขั้นกำลังพัฒนา แม้ว่าจะมีการปลูกหน่อไม้ฝรั่งในประเทศไทยมานานแล้วก็ตาม แต่วิธีการปลูก พันธุ์ที่ใช้ปลูก การปฏิบัติดูแลรักษา ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ในการผลิต และวิธีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งที่มีคุณภาพดีที่สุดในที่ต้องการของตลาดยังไม่เป็นที่เปิดเผยมากนัก ในปี ๒๕๖๑ อำเภอปากท่อ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีพื้นที่เพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ๑๑ ไร่ เกษตรกร ๓ ราย และมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกในปี ๒๕๖๒ เป็น ๓๗๕ ไร่ เกษตรกร ๑๗๒ ราย โดยเกษตรกรทั้งหมดใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมากและอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงในแปลงหน่อไม้ฝรั่ง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค และจากผลการตรวจหาค่าสารเคมีตกค้างในเลือดของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งพบว่า อยู่ในเกณฑ์เสี่ยงและไม่ปลอดภัย

จากการวิเคราะห์จึงมีแนวความคิดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง โดยใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM) เพื่อให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต เกิดความเข้มแข็งในอาชีพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการลดการใช้สารเคมี การผลิตอาหารปลอดภัย และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่ และขยายผลได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

๒.๑ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและให้ความสำคัญกับการลดการใช้สารเคมี ผสมผสานกับการกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี และมีทักษะในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เกษตรกรนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สามารถเลือกใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ ส่งผลให้การระบาดของศัตรูพืชลดลง และต้นทุนการผลิตลดลง

๒.๓ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชระหว่างเกษตรกร กับเจ้าหน้าที่

๒.๔ เกิดการพัฒนาการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต และกระบวนการการเก็บรักษา

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำนวน ๓๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

ณ ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปากท่อ จังหวัดอุตรดิตถ์

ผลการดำเนินการ

เกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๓๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหน่อไม้ฝรั่ง ได้แก่ การเลือกใช้พันธุ์ การเพาะกล้า การปลูก การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การพักต้น การทำค้าง การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการลดการใช้สารเคมี ผสมผสานกับการกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี และมีเกษตรกรผู้สนใจสมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย โดยมีเงื่อนไขคือ เกษตรกรจะต้องเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเพาะปลูก ตามหลักสูตรที่กำหนด โดยการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเรียนรู้ได้จริง จะต้องเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและอย่างต่อเนื่อง มีการพบปะเรียนรู้ร่วมกันสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง จำนวน ๘ สัปดาห์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญ

กิจกรรมการฝึกอบรม วันที่ ๑

กิจกรรมการฝึกอบรม วันที่ ๒

การติดตามหลังการฝึกอบรม

หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียง (หลักสูตร ๒ วัน)

หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ปวงชนชาวไทยมาเป็นระยะเวลานาน ในช่วงตั้งแต่ก่อนการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งให้พสกนิกรได้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน มั่นคง และปลอดภัย ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ได้จัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากการอบรมนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาชีพ สามารถเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความสามัคคี

วัตถุประสงค์

๒.๑ เกษตรกรทราบถึงประวัติความเป็นมา และแนวคิดหลักของเศรษฐกิจพอเพียงได้

๒.๒ เกษตรกรรู้และเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๒.๓ เกิดการนำแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของครอบครัวและชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกรและประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๖ ราย

สถานที่ดำเนินการ

ณ ศูนย์ข่าวชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผลการดำเนินการ

เกษตรกรและประชาชนทั่วไปจำนวน ๔๖ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ทราบถึงประวัติความเป็นมา ความหมาย หลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของครอบครัวและชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ บนพื้นฐานของหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรม (วันที่ ๑)

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรม (วันที่ ๒)

หลักสูตร การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าและการผลิตทุเรียนคุณภาพ (หลักสูตร ๒ วัน)

หลักการและเหตุผล

ทุเรียนเป็นไม้ผลเศรษฐกิจของอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งผลผลิตทุเรียนยังขาดคุณภาพ เพราะเกษตรกรยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพ เช่น ด้านการดูแลรักษา เทคโนโลยีการผลิต การจัดการเพื่อส่งเสริมการออกดอกและติดผล การปรับปรุงคุณภาพของผลผลิต การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว และมีการเกิดโรคระบาดในทุเรียนหลายชนิด โดยโรครากเน่าโคนเน่าเป็นโรคที่สำคัญในทุเรียนเป็นอย่างมาก เพราะอาจจะทำให้ต้นทุเรียนตายได้ในที่สุด เกษตรกรต้องใช้สารเคมีกำจัดโรคในทุเรียนในปริมาณมาก สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ศัตรูพืชขยายปริมาณเพิ่มมากขึ้นและเกิดการพัฒนาศายพันธุ์ให้ต้านทานทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ทำให้ศัตรูพืชเกิดระบอบสร้างความเสียหายให้กับทุเรียน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรสามารถรับมือกับโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับการผลิตทางการเกษตร โดยต้องส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่การเกษตรของตน เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าได้ทันก่อนที่จะเกิดการระบาดหรือสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตร โดยการส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในต้นทุเรียน ซึ่งเป็นการใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรฝึกอบรมพัฒนาเกษตรกรเครือข่าย ให้ได้รับการพัฒนาอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนด หลักสูตร การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าและการผลิตทุเรียนคุณภาพ ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตทุเรียนคุณภาพได้และมีการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในทุเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นๆที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้เรื่องการผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนทดแทนการใช้สารเคมี

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีความรู้เรื่องการผลิตทุเรียนคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ (ศพก.ลับแล) จำนวน ๓๐ ราย (๑ กลุ่มๆ ละ ๓๐ ราย)

สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอลับแล (ทุเรียน)

ผลการดำเนินงาน

เกษตรกรสมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลแม่พูล ได้รวมกลุ่มผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มารวมกัน จำนวน ๘ ครั้ง ได้เชื้อราไตรโคเดอร์มารวมกัน จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม และเกษตรกรบางรายก็สามารถผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาใช้เองได้แล้ว เกษตรกรสามารถนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาไปใช้ได้ อย่างถูกวิธีและมีประสิทธิภาพดีมาก

ผลจากการนำเอาความรู้ไปใช้

เกษตรกรนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาไปใช้กับต้นทุเรียนในสวน และสามารถป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่า ได้ผลเป็นอย่างดี และต้นทุเรียนแข็งแรงสมบูรณ์ดี และเกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาแทนการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อร่ากำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนได้จริง ทำให้เกษตรกรเชื่อว่าการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนได้จริง

รูปประกอบกิจกรรมโครงการ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

หลักการและเหตุผล

ตามที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ดำเนินกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช สืบสวนเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานีได้รับทราบการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และร่วมสนองพระราชดำริฯ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานีได้เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมมะม่วง เนื่องจากในพื้นที่รับผิดชอบมีเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงจำนวนมาก เพื่อให้เกิดธนาคารรวบรวมพันธุกรรมมะม่วงและเพื่อให้มีการถ่ายทอดไปยังท้องถิ่น ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี จึงได้จัดทำโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามภารกิจของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานีต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุกรรมและเพื่ออนุรักษ์สายพันธุ์มะม่วง
๓. เพื่อศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ รวมถึงแนวทางการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ที่ได้เก็บรวบรวมไว้
๔. เพื่อเป็นแหล่งธนาคารพันธุกรรมให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ
๕. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกมะม่วงและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เป้าหมาย

๑. ดำเนินการที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี พื้นที่จำนวน ๑ ไร่
๒. ปลูกต้นตอมะม่วงพันธุ์แก้วขมิ้นจำนวน ๓๗๘ ต้น
๓. รวบรวมพันธุ์มะม่วง ๑๗๔ สายพันธุ์

ผลการดำเนินงาน

โครงการรวบรวมพันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (แปลงมะม่วง) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ได้เริ่มวางแผนเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพื่อทำแปลงอนุรักษ์พืช (มะม่วง) เนื่องจากพันธุ์มะม่วงดั้งเดิมของไทยเริ่มหายากเพื่อรวบรวมพันธุ์ อนุรักษ์สายพันธุ์ และศึกษา โดยจะรวบรวมไว้ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี โดยได้ปลูกมะม่วงต้นตอพันธุ์แก้วขมิ้น เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่แข็งแรงและต้านทานต่อโรค และปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้ดูแลให้ ให้น้ำ ให้ปุ๋ยเคมี ให้ปุ๋ยอินทรีย์ กำจัดวัชพืชมายในแปลง

และบำรุงรักษาต้นตอมะม่วงเพื่อให้เป็นต้นตอที่มีคุณภาพเหมาะแก่การเป็นต้นตอที่ดี โดยจะได้เริ่มรวบรวมยอดมะม่วงพันธุ์ต่างๆ ทั่วประเทศ มีทั้งหมด ๑๗๔ สายพันธุ์ ได้รวบรวมและเปลี่ยนสายพันธุ์ไปแล้ว ๓๖ สายพันธุ์ ประกอบด้วย พันธุ์น้ำดอกไม้ พันธุ์เขียวเสวย พันธุ์กร่อง พันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง พันธุ์แก้ว พันธุ์R๒E๒ พันธุ์แก้วขมิ้น พันธุ์ชายตึก พันธุ์ยายกล่ำ พันธุ์แดงจักรพรรดิ พันธุ์หนองแขง พันธุ์เบาใต้ พันธุ์แรด พันธุ์เพชรบ้านลาด พันธุ์ข้างแดง พันธุ์ฟ้าลั่น พันธุ์ไซคอนันท์ พันธุ์กระรอนทอง/ตาล พันธุ์ศาลายา พันธุ์ไซคไพบูลย์ พันธุ์กระสวย พันธุ์กัลเกด พันธุ์แก้วแดง พันธุ์แม่ลูกดก พันธุ์น้ำดอกไม้ม่วง พันธุ์มันขุนศรี พันธุ์ลีนงูเห่า พันธุ์น้ำดอกไม้เบอร์๔ พันธุ์น้ำดอกไม้มัน พันธุ์มาจากใต้หวัน พันธุ์ทองคำ พันธุ์พิมเสนเปลี่ยว พันธุ์เซียง ๓ รส พันธุ์มหาชนก พันธุ์มันค่อม และพันธุ์กร่องพิบูล

ภาพกิจกรรม

โครงการบ้านพอเพียง เลี้ยงชีวิตสู่โควิด - 19

โครงการพอเพียงเลี้ยงชีวิตสู้โควิด - ๑๙

หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ภายในประเทศ มีผู้ติดเชื้อกระจายไปหลายจังหวัด ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และภาคการเกษตรของประเทศแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและแรงงานที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง จากมาตรการเร่งด่วนในการควบคุมและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลให้เกิดปัญหาการกระจายสินค้าและเกิดการขาดแคลนพืชอาหารเพื่อการบริโภค

มติการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง มาตรการด้านการงบประมาณเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) มอบหมายให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐเร่งดำเนินการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหา และบรรเทาผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อไปดำเนินการให้เกิดการจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตรายย่อย รวมถึงการจ้างแรงงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความช่วยเหลือดูแลแก่เกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรและทำให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการ “โครงการบ้านพอเพียงเลี้ยงชีวิตสู้โควิด-๑๙ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่ได้รับผลกระทบสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยพึ่งพาตนเอง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) มีพืชอาหารและพืชสมุนไพรสำหรับการบริโภคภายในชุมชน
๒. เพื่อถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชผักและสมุนไพรให้เกษตรกรและผู้สนใจ

เป้าหมาย

๑. ผลิตต้นพันธุ์พืชผักและสมุนไพร จำนวน ๗ ชนิด รวมทั้งสิ้น ๗๐,๖๕๖ ต้น
 - ๑.๑ พืชผักและสมุนไพรหลัก จำนวน ๔ ชนิด ๔๔,๖๑๐ ต้น ได้แก่ ฟั้ทาทยจร มะละกอ พริก และมะเขือ
 - ๑.๒ พืชผักและสมุนไพรเสริม จำนวน ๓ ชนิด ๒๖,๔๙๖ ต้น ได้แก่ มะรุม กระเพา และแคบ้าน
๒. สนับสนุนต้นพันธุ์ผักและสมุนไพร รวมทั้งสิ้น ๗๐,๖๕๖ ต้น
 - ๒.๑ สนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักและสมุนไพร ๒ จังหวัด รวม ๑๘ อำเภอ รวม ๔,๓๘๐ ครัวเรือนๆ ละ ๑๖ ต้น ทั้งสิ้น ๗๐,๐๘๐ ต้น
 - ๒.๒ สนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักและสมุนไพร ให้กับสำนักงานเกษตรอำเภอ ๑๘ อำเภอละ ๓๒ ต้น ทั้งสิ้น ๕๗๖ ต้น เพื่อจัดทำจุดเรียนรู้ต้นแบบ

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งได้รับผิดชอบในการดำเนินการผลิตต้นพืชพันธุ์ ผักสมุนไพรและจัดส่งพันธุ์พืชให้กับพื้นที่ ๒ จังหวัดคือ จังหวัดอุดรดิตถ์และจังหวัดสุโขทัย รวมทั้งหมด ๑๘ อำเภอ พืชพันธุ์ผักและสมุนไพรจำนวน ๗ ชนิดพันธุ์พืช ประกอบด้วย ต้นพริก ต้นมะเขือ ต้นแคบ้าน ต้นมะรุม ต้น ผักหวานบ้าน ต้นมะละกอ และต้นฟ้าทะลายโจร จำนวน ๗๐,๖๕๖ ต้น ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ภาพกิจกรรม

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงาน

ตามที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตรดิตถ์มอบหมายให้กลุ่มวิชาการส่งเสริมการเกษตรและฝึกอบรม เข้าร่วมดำเนินการจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๖ ครั้ง พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดอุดรดิตรดิตถ์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัยนั้น ทางกลุ่มวิชาการส่งเสริมการเกษตรและฝึกอบรมได้เข้าร่วมและดำเนินการเรียบร้อยแล้วจึงขอรายงานผลการดำเนินการจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ดังนี้

๑. เกษตรกรที่เข้ารับบริการทางการเกษตร รวมทั้งหมด ๕๗๙ คน ประกอบด้วย

๑.๑ เกษตรกรจังหวัดอุดรดิตรดิตถ์ จำนวน ๒๖๕ คน

๑.๒ เกษตรกรจังหวัดสุโขทัย จำนวน ๑๕๔ คน

๑.๓ เกษตรกรจังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๑๖๐ คน

๒. การให้บริการด้านการเกษตรประกอบด้วย

๒.๑ จัดนิทรรศการให้บริการความรู้

- แผลงเศรษฐกิจ ผึ้ง จิ้งหรีด ชันโรง

- ด้านพืช การเพาะขยายพันธุ์ (ปักชำ ตอนกิ่ง เพาะเมล็ด)

- ด้านการแปรรูป การทำสบู่ เทียนหอมจากไขผึ้ง ขนมหั้วจากจิ้งหรีด

๒.๒ สนับสนุนกล้าพันธุ์พืชทั้งหมด ๒,๓๑๖ ต้น

- พืชผักสวนครัว

- ไม้ผล

๒.๓ สนับสนุนผลิตภัณฑ์จากผึ้ง จิ้งหรีด

- น้ำผึ้ง

- สบู่ น้ำผึ้ง

- จิ้งหรีดทอด

ซึ่งทางศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตรดิตถ์ได้รับการตอบรับที่ดีจากเกษตรกรที่เข้ามาใช้บริการซึ่งในปีต่อไปจะปรับการให้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรมากขึ้น

ภาพกิจกรรมร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ปี ๒๕๖๓
อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพกิจกรรมร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ปี ๒๕๖๓
อำเภอองคราต จังหวัดสุโขทัย

ภาพกิจกรรมร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ปี ๒๕๖๓
อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ภาพกิจกรรมร่วมจัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ปี 2563
อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

ผลงานวิจัย

โครงการการวิจัยและพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วง
ติดตั้งไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืช
ในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อยแบบมีส่วนร่วม

โครงการการวิจัยและพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงติดรถไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อยแบบมีส่วนร่วม

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จากนโยบายการยกเลิกการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มีความเสี่ยงสูง ๓ ชนิดได้แก่ พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต ตามมติของคณะกรรมการวัตถุอันตรายดังกล่าว ทางผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมโรงงานเมื่อวันที่ ๑๔ ธ.ค. ๒๕๖๑ ระบุว่าจากการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า พาราควอต ที่ใช้ในการเกษตร เป็นสารเคมีที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตต่อร่างกายของผู้ใช้และผู้ได้รับสารเคมีโดยไม่ตั้งใจ จึงให้ยกเลิกการใช้วัตถุอันตรายพาราควอต ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๖๓ โดยให้ ออกประกาศภายใน ๑๒๐ วัน

สืบเนื่องจากการเข้าไปทำการส่งเสริมการเพาะปลูกอ้อย พบว่ากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในเขตจังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย คือมีพื้นที่ในการเพาะปลูกตั้งแต่ ๑๐ - ๕๐ ไร่ และจากมาตรการการลดการใช้ ๓ สารส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อยประสบปัญหาด้านทุนในการกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยที่สูงขึ้นตามไปด้วย และการหันมาใช้เครื่องมือในการกำจัดวัชพืชของเกษตรกรรายย่อยนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องมือและจำเป็นต้องว่าจ้างผู้ที่มีเครื่องมือมาทำการกำจัดวัชพืชให้

จากปัญหาดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้เล็งเห็นถึงปัญหานี้ จึงได้มีแนวความคิดที่จะพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงติดรถไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากว่าเกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่มีต้นทุนเดิมอยู่แล้ว คือรถไถนาเดินตามแต่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในไร่อ้อย เนื่องจากว่ายังขาดอุปกรณ์ต่อพ่วงที่เหมาะสมกับการกำจัดวัชพืชในไร่อ้อย จึงเป็นที่มาในการทำงานวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- ๑ เพื่อศึกษาพัฒนาอุปกรณ์ต่อพ่วงติดรถไถนาเดินตามต้นแบบ ที่ใช้ในการกำจัดวัชพืช ในแปลงอ้อยที่มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ๒ เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยของเกษตรกรรายย่อย โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ๓ เพื่อศึกษาความพึงพอใจการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงติดรถไถนาเดินตามต้นแบบ ที่ใช้ในการกำจัดวัชพืชในแปลงอ้อยที่มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑ ได้ต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงติดรถไถนาเดินตามในการกำจัดวัชพืช เป็นการลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อย โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ๒ ได้โมเดลต้นแบบ ที่สามารถใช้ในการส่งเสริมการลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อย ของเกษตรกรรายย่อย โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
 - ๒.๑ สร้าง“ทีมเรียนรู้”ที่จะช่วยเสริมหนุนศักยภาพซึ่งกันและกัน ตามบทบาท/ความรับผิดชอบโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๒ วิเคราะห์ข้อมูล พื้นที่-คน-สินค้า เพื่อค้นหา “โจทย์วิจัยที่แท้จริง” ของชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๓ ออกแบบกิจกรรม “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง โดยยึดนักวิจัยชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้าง “ความตระหนัก” ในการพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อย โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๔ ร่วมกันทดสอบ “เทคโนโลยีที่ร่วมกันพัฒนา” ในการพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๕ เกิดความพึงพอใจ ในการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตามต้นแบบที่ใช้ในการกำจัดวัชพืชในแปลงอ้อยที่มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๖ ได้เครื่องมือในการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตามต้นแบบที่ใช้ในการกำจัดวัชพืชในแปลงอ้อย

๒.๗ ตอบสนองนโยบายรัฐในด้านการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยมาตรการ ๓ สาร

๓ กรมส่งเสริมการเกษตร มีเครื่องมือในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดวัชพืชในไร่อ้อย เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรชาวไร่อ้อย

๓.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรได้รูปแบบกระบวนการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานที่เหมาะสมกับในสถานการณ์ปัจจุบัน

๓.๒ กรมส่งเสริมการเกษตรได้องค์ความรู้ และผลการดำเนินงาน การพัฒนาอุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตามต้นแบบที่ใช้ในการกำจัดวัชพืชในแปลงอ้อย ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะการพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตาม เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในไร่อ้อยของเกษตรกรรายย่อยแบบมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการ เพื่อการออกแบบและพัฒนาต้นแบบอุปกรณ์ต่อพ่วงดีทรอลไถนาเดินตาม สำหรับการกำจัดวัชพืช เพื่อลดการใช้สารกำจัดวัชพืชในแปลงอ้อยของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย ใน ๓ จังหวัดได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยจังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดพิษณุโลก

ประชากร

เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย ที่มีพื้นที่การเพาะปลูกอ้อยอยู่ระหว่าง ๑๐ – ๕๐ ไร่

กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง โดยเจาะจงเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย ที่มีพื้นที่การเพาะปลูกอ้อยอยู่ระหว่าง ๑๐ – ๕๐ ไร่ ใน ๓ จังหวัด ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อยในจังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุดรดิตถ์ และจังหวัดพิษณุโลก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองในแปลงทดสอบเพื่อสรุปประสิทธิภาพการกำจัดวัชพืชทั้งในพื้นที่ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่

ระยะเวลาการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือน เมษายน ๒๕๖๓ ถึง กันยายน ๒๕๖๓

แผนการดำเนินงาน

รายละเอียด ดังนี้

ประชุมเตรียมการ	มีนาคม ๒๕๖๓
จัดทำโครงการวิจัย	มีนาคม ๒๕๖๓
จัดสัมมนาพัฒนาทีมวิจัย	เมษายน ๒๕๖๓
วางแผนการวิจัย	เมษายน ๒๕๖๓
ดำเนินการวิจัย	เมษายน – สิงหาคม ๒๕๖๓
จัดสัมมนาสรุปผลการวิจัยเบื้องต้น	สิงหาคม ๒๕๖๓
จัดทำรายงานการวิจัย	กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ

อยู่ระหว่างการเรียบเรียงข้อมูลผลการวิจัย

รูปการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้จัดทำ

นายมนัส เสียงก้อน	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์	ที่ปรึกษา
นายจักราวุธ ศุขวัฒน์ ว่าที่ร.ต.หญิงเกศนาฏ กลิ่นทอง นางสาววณพร แสนคำ นางสาวรัตติกาล จักรใจวงศ์ นายบรรจง ปัญญาดี นางอำไพ พึ่งเพ็ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ เจ้าพนักงานธุรการ	คณะทำงาน
นางสาวณัฐรยานัน เตชะวระเกียรติ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	เรียบเรียง

กรมส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์
132 หมู่ 3 ตำบลป่าเซ่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ 53000

โทร : 055-817714

E-mail : aopdb01@doae.go.th , beepitlok@gmail.com

Website : www.aopdb01.doae.go.th